

нефропатією», «Визначення часу, що минув після настання смерті методами лазерної поляриметрії плівок цереброспинальної рідини». Результати їх досліджень, представлені у вигляді постерних презентацій та усних доповідей викликали жвавий інтерес та обговорення у молодих науковців.

У вільний від засідань час учасники Конгресів мали змогу відвідати історичні центри Дюссельдорфа та Антверпена та насолодитися автентичною культурно-архітектурною спадщиною старих міст.

ВІДВІДУВАННЯ ЦЕНТРУ СУДОВОЇ МЕДИЦИНИ КЛІНІКИ МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ЛОЗАННИ (ШВЕЙЦАРІЯ)

©Кривда Г.Ф., Уманський Д.О.

Одеський національний медичний університет

У вересні 2017 року автори цих рядків за запрошенням адміністрації і експертів Центру судової медицини клініки медичного університету Лозанни побували у Швейцарії. У кількох словах важко сказати все про цю прекрасну країну, її людей і судових медиків, які працюють дуже тісно з поліцейськими, виконуючи одне завдання - оперативно і ефективно розкривати злочини.

Швейцарію неможливо порівняти з Парижем. Париж дуже багате місто, матеріально і історією, проте, на відміну від Швейцарії, дуже галасливий, на жаль, не дуже чистий. На Єлисейських Полях, біля Лувра, розташовуються десятки матраців, на яких туляться сім'ї арабів. Вулиці Парижа переповнені приїжджими (80% китайців). Уважні екскурсоводи попереджають відвідувачів Парижа міцніше тримати гаманці і документи при собі.

Вулиці Женеви і Лозанни виключно чисті, світлі, люди доброзичливі, оптимістичні, постійно посміхаються, абсолютно немає людей із зайвою вагою. Примітно, що здвоєні автобуси і тролейбуси, а так само вагони метро виключно комфортабельні, не створюють ні найменшого шуму, працюють беззвучно, вартість проїзду в транспорті 4 \$ США.

З великодушного дозволу пані професора Силке Граббер, директора центру судової медицини клініки медичного університету Лозанни, ми познайомилися з роботою цього центру, попередньо давши розписку про нерозповсюдження службових даних. Ми знайомі з багатьма кафедрами судової медицини, регіональними бюро (Німеччина, Словаччина, Чехія та ін.), але такого Центру міжнародного масштабу ми ще не бачили і не могли собі уявити. Центр судової медицини включає в себе комплекс багатопверхових приміщень загальною площею більше 10000 кв.м., включаючи Міжнародний центр антидопінгового контролю. У центрі працює близько 200 чоловік, де є всі структурні підрозділи аналогічні нашим бюро.

Оснащеність підрозділів Центру охарактеризувати дуже складно. Якщо, наприклад, взяти оснащення токсикологічного відділу, яке очолює пан Марк Аусбергер, то там є найсучасніше обладнання: 4 газових хромато-мас-спектрометра «Agilent 7890B / 5977A», атомно-асоційний спектрометр, рідинної хроматограф з маспектрометричним детектором, ІК-Фур'є-спектрометр з мікроскопом для визначення мікрокількісних речовин, обладнання для автоматичної екстракції, суперсучасна витяжка, незліченні кількості холодильників, морозильників, супер-комп'ютерів.

Токсикологічне відділення досліджує мікроскопічні шматочки з 30 органів, здійснюючи виявлення невідомих речовин на молекулярному рівні, досліджує також обмін речовин постраждалих, крім того займається дуже серйозною науковою роботою. Пан Аусберг також проводить дослідження за завданням міжнародного антидопінгового комітету. Що стосується обладнання для молекулярно-генетичних досліджень, то важко було перерахувати незліченна кількість всіляких генних аналізаторів, обладнання для автоматичного виділення ДНК, рілтайми і багато іншого сучасного обладнання, яке нам просто невідоме. Всі підрозділи Центру мають сучасне обладнання, яке працює в автоматичному режимі. Примітно, що в токсикологічному відділенні, в підрозділі молекулярно-генетичних досліджень, та й взагалі скрізь в Центрі, всі об'єкти зашифровані, і один об'єкт робить обов'язково 2 експерти; потім ці дослідження порівнюються і робиться висновок.

У Центрі судових експертиз проводять експертизи для замовників з усього світу. Будь-яка країна може провести експертизу в цьому Центрі на платній основі. Всі резонансні злочини світу, що стосуються керівників країн і взагалі резонансні справи проводяться в цьому Центрі. Що стосується експертизи трупів, то в цьому Центрі, який обслуговує 700 тис. населення, проводиться розтин 400 трупів, половина з них внаслідок насильницької смерті. Розтин трупів проводиться в сучасних світлих, величезних залах на нікельованих столах, обладнаних сканерами, відеокамерами та іншим необхідним обладнанням. Ми були присутні на розтині трупу доставленого з СІЗО, який покінчив життя самогубством. Розтин проводили 4 людини (2 експерти, 2 лаборанти), після повного вилучення і вивчення органоконструкції в окремій посудині, труп був повернений спиною вгору і проводився ретельний пошаровий розподіл м'яких тканин скальпелем в ділянці шиї і верхнього плечового комплексу. Оче-

видно, це був не простий випадок, так як в м'яких тканинах правого надпліччя було виявлено темно-червоний крововилив розміром 5х6 см.

Всім трупам обов'язково перед розтином проводиться комп'ютерна томографія при необхідності - сканування, відеозйомка, фотографування. Це перший етап перед розтином, (при необхідності виконується магнітно-резонансна томографія), потім результати комп'ютерної томографії та розтину порівнюються і складаються висновки.

Зарплата експерта становить до 100 тис доларів на рік, при цьому судово-медичні експерти їздять на дуже скромних малолітражних машинах типу «КІА», а член Міжнародного комітету з антидопінговим контролю їздить на Нісан-Нота. До цього слід додати, що швейцарці досить скромно одягнені, крім того вони також скромно харчуються, жодного співробітника із зайвою вагою ми не бачили.

Експертиза живих осіб проводиться лікарями патологами на базі університетської клініки, при цьому вони можуть оглянути живу особу за заявою громадян, в серйозних випадках виноситься Постанова.

Слід зазначити, що опис ушкоджень і огляд проводиться виключно лаборантами під контролем експерта. Лаборанти мають сертифікати по опису ушкоджень та з питань травматології. Всі ушкодження досліджуються за допомогою сканера, відеокамери і сучасних фотоапаратів, висновок підписує лікар-патолог. Якість огляду висока.

Пані Сілке запрошує на платне стажування до свого Центру, з видачею сертифікату, професіоналів різного віку. Про вартість стажування ми повідомимо пізніше, коли відправимо першого судово-медичного експерта з України для підвищення кваліфікації.

ПРОФЕСОР В. Т. БАЧИНСЬКИЙ – ЛАУРЕАТ ПРЕМІЇ ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ЗАЛОЗЕЦЬКОГО

Цього року за значний внесок в розвиток охорони здоров'я Буковини лауреатом премії Чернівецької обласної державної адміністрації ім. Володимира Залозецького став начальник КМУ «Обласне бюро судово-медичної експертизи» департаменту охорони здоров'я Чернівецької ОДА, завідувач кафедри судової медицини та медичного правознавства ВДНЗ «Буковинський державний медичний університет», заслужений лікар України, доктор медичних наук, професор Бачинський Віктор Теодосович.

Премія імені Володимира Залозецького заснована у 1993 році розпорядженням Представника Президента в Чернівецькій області для відзначення працівників охорони здоров'я. Володимир Залозецький – хірург, меценат перших українських товариств Буковини, члена товариства «Руська Бесіда», засновник товариства «Український народний дім», багаторічний депутат Чернівецької міської ради, який активно сприяв розвитку охорони здоров'я міста і краю. Основна мета – відзначення найкращих лікарів охорони здоров'я Чернівецької області. Відбір кандидатів здійснюється на спільному засіданні колегії департаменту охорони здоров'я обласної державної адміністрації. Кандидати для нагородження повинні мати впродовж 3-х останніх років стабільні і високі показники у профілактичній та лікувальній роботі, мати винаходи, або постійно застосовувати найбільш ефективні сучасні методи профілактики, діагностики та лікування, брати участь у просвітній діяльності тощо.

Редколегія журналу «Судово-медична експертиза» і Асоціація судових медиків України бажає професору В. Т. Бачинському міцного здоров'я і подальших плідних успіхів у науці і практиці.